

Akson

Intensionserklæring for kommunar utanfor helseregion Midt-Noreg

Formål og bakgrunn

Akson skal bidra til målet om ei effektiv og berekraftig helse- og omsorgsteneste som er heilskapleg og koordinert, bidreg til god samhandling mellom aktørane og samhandling med andre kommunale og statlege tenester som helsetenesta samarbeider med. Behova og ønska til pasientane og brukarane skal stå i sentrum. Akson skal bidra til at helsepersonell har enkel og sikker tilgang til pasientinformasjon, innbyggjarar skal ha tilgang på digitale tenester, og data skal gjerast betre tilgjengeleg for kvalitetsforbetring, helseovervaking, styring og forsking.

Tiltaket Akson skal etablere ei felles journalløysing for kommunale helse- og omsorgstenester og nasjonale løysingar for betre digital samhandling mellom alle verksemder som yter helsetenester, og dei som desse samhandlar med.¹

Om intensionserklæringa

Å underteikne denne intensionserklæringa er eit uttrykk for at kommunen støttar og har til intensjon å delta i det vidare arbeidet med tiltaket Akson. Å signere inneber ikkje noka forplikting om kjøp eller anna økonomisk forplikting for kommunen. Sjå vidare skildring av tiltaket i den vedlagde oppsummeringa av hovudpunktene frå styringsdokumentet.

Føresetnader for det vidare arbeidet

Før staten legg vidare til rette for og bidreg til Akson, må det til intensionserklæringar frå kommunar som representerer minst helvta av befolkninga utanfor helseregion Midt-Noreg. Vidare statleg arbeid med tilrettelegging for Akson frå 2021 føreset òg vedtak i regjeringa og Stortinget.

Det står framleis att viktig arbeid og viktige avklaringar i 2020, som staten vil bidra med å greie ut i samarbeid med KS / kommunal sektor. Utgreiinga omfattar bl.a. å avklare korleis kommunane organiserer eigarskapen, finansieringsmodellar mellom kommunar som går i front, og dei kommunane som kjem etter, aksjonæravtalar og oppkapitalisering av selskapet. I tillegg skal utgreiinga få fram ansvars- og kostnadsfordelinga og felles styringsmekanismar i tiltaket som heilskap. Dette inkluderer avtalar, finansiering og avhengnader mellom verksemda for Akson samhandling og Akson journal.

---

¹ Felles journalløysing for alle kommunar i opptaksområda for Helse Nord RHF, Helse Vest RHF og Helse Sør-Aust RHF. Kommunane i helseregion Midt-Noreg er med i arbeidet med Helseplattforma – ei felles journalløysing for kommunane og spesialisthelsetenesta i denne regionen.

Staten skal med utgangspunkt i det sentrale styringsdokumentet og i samarbeid med sektoren øg utarbeide eit vegkart for nasjonal e-helseportefølje, der samanheng og avhengnader kjem fram.

Det er lagt til grunn at Akson-tiltaket som heilskap skal realiserast gjennom to program, medrekna Akson journal og Akson samhandling, i kvar si verksemd. Tiltaket er eit systematisk og langsigktig utviklingsarbeid som skal utviklast og lanserast stegvis. Tiltaket skal vere basert på opne og fleksible løysingar.

Det er lagt til grunn at programeigarskapen til felles journalløysing blir lagd til eitt selskap, her omtalt som «Selskapet Akson journal». Selskapet vil ha kommunal majoritetseigarskap. Staten ved Helse- og omsorgsdepartementet er villig til å gå inn på eigarsida i eit aksjeselskap med ein minoritetspost som ikkje gir negativ kontroll, dersom kommunane ønskjer det. Det vil seie at eigardelen til staten skal vere mindre enn 34 pst. «Selskapet Akson journal» vil kjøpe inn, drifte, forvalte og vidareutvikle løysing(ar) for felles kommunal journal.

Det er lagt til grunn at staten finansierer kostnader til program- og myndigheitsoppgåver knytte til investeringar i felles kommunal journal. Det er vidare lagt til grunn at kommunane som tek løysinga i bruk, betaler sin del av investeringa og påfølgjande drifts- og forvaltningskostnader. Vidare er det lagt til grunn at staten finansierer investeringskostnadene til steg 1 i utvikling av heilskapleg samhandling. Kostnader til forvaltning, drift og vedlikehald blir dekte av dei aktørane som tek løysingane i bruk. Det er vidare lagt til grunn at staten vil bidra med ressursar og kompetanse ved seinare førebuing til og etablering av «Selskapet Akson journal».

Styringsmodellen som skal etablerast for både tiltaket som heilskap og for «Selskapet Akson journal», vil sikre communal sektor innverknad på heilskapen, og sikre samanslutninga av deltakande kommunar bestemmande innverknad på «Selskapet Akson journal». Selskapsforma kan bli endra avhengig av utviklinga i eigarmodellen. Ein statleg eigarpost føreset at selskapsforma er aksjeselskap.

[Om organiseringa av arbeidet i 2020](#)

Eit utval kommunar vil saman med KS vere med i det vidare arbeidet i 2020 med å avklare rammevilkår og premissar for styring, organisering, finansiering og ansvarsdeling av Akson som heilskap. Formålet med arbeidet er å

1. avklare communal organisering som understøttar effektive prosessar og sikrar god medverknad samstundes som kompleksitet og risiko blir gjort handterleg over tid
2. starte arbeidet med å etablere samstyringsmodellar med staten med staten med reell innverknad, konsensusbaserte avgjerdssprosessar og klarare ansvarslinjer
3. forankre og tydeleggjere prinsippa for kostnadsfordeling mellom stat og kommune slik dette ligg til grunn i det sentrale styringsdokumentet, og korleis dette økonomiske vil treffe deltakande kommunar over tid
4. avklare rammevilkår og tidspunkt for realisering av «Selskapet Akson journal» med stegvis tilnærming til eigarskap

Det er ikkje forventa at alle som signerer intensjonserklæringa, vil delta aktivt i arbeidet i 2020. KS vil koordinere forankringsprosessar og innspelsrundar som set kommunane i stand til å gi tilbakemeldingar på arbeidet undervegs og å ta endeleg stilling ei eventuell forplikting eller ein opsjon.

Erklæring frå KOMMUNEN

1. KOMMUNEN gir si tilslutning til målet om ein felles journal for kommunale helse- og omsorgstenester og løysingar for betre digital samhandling mellom alle verksemder som yter helsetenester. Det skal òg leggjast til rette for betre digital samhandling med innbyggjarar og andre kommunale og statlege tenesteområde.
2. Etter at arbeidet for 2020 med å tydeleggjere rammevilkår, premissar og planar for Akson har kome lenger, og dersom KOMMUNEN ønskjer det, vil KOMMUNEN kunne delta vidare basert på alternativa under:
  - a. Inngå forpliktingsavtale om samarbeid eller anna tilknytingsform (f.eks. medeigarskap) i «Selskapet Akson journal» frå start og delta aktivt i det vidare arbeidet med anskaffings- og utviklingsarbeidet med etablering av felles kommunal journalløysing.
  - b. Inngå opsjonsavtale og vente med å bestemme seg for tilknyting til felles verksemd og å ta i bruk felles kommunal journal.
3. KOMMUNEN har til intensjon å finansiere sin del av felles kommunal journal dersom han på eit seinare tidspunkt forpliktar seg til å ta journalløysinga i bruk.

(dato)	
kommune	
(sign.)	
(namn)	
(stilling)	